

MĀRUPES NOVADA PAŠVALDĪBA

Daugavas iela 29, Mārupe, Mārupes novads, LV-2167
67934695 (Mārupe), 67914650 (Piņķi) / marupe@marupe.lv, babite@marupe.lv / www.marupe.lv

FINANŠU INSTRUMENTU RISKU PĀRVALDĪŠANAS APRAKSTS

Mārupe

Finanšu instruments ir vienošanās, kas vienlaikus vienai personai rada finanšu aktīvu, bet citai personai – finanšu saistības vai pašu kapitāla instrumentu. Finanšu instrumentus analītiski iedala kategorijās.

Finanšu instrumentu risku pārvaldības apraksts sniedz informāciju par kredītriska un likviditātes riska novērtēšanā lietotiem principiem un metodēm.

Mārupes novada pašvaldības finanšu instrumenti ir sekojošās kategorijās:

- **Aizdevumi un prasības** – uzskaita amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi:
 - prasības, kas radušās aktīvu atsavināšanas rezultātā, ja maksājumu atliek ilgāk nekā 12 mēnešus (bilances kods 1428), prasības pret pircējiem un pasūtītājiem (bilances kods 2311), vērtības samazinājums prasībām pret pircējiem un pasūtītājiem (bilances kods 2318), prasības par procentu un citiem maksājumiem (bilances kods 2317), pārējie uzkrātie ieņēmumi (bilances kods 2369).
- **Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi** – pārskata perioda beigās novērtē patiesajā vērtībā un vērtības izmaiņas atzīst finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervē.

Galvenie finanšu riski, kas saistīti ar Mārupes novada pašvaldības finanšu instrumentiem ir likviditātes risks un kredītrisks.

Likviditātes risks ir risks, ka pašvaldībai radīsies grūtības izpildīt pienākumus, kas saistīti ar tādām finanšu saistībām, par kurām norēķinās, nododot naudas līdzekļus vai citu finanšu aktīvu.

Pašvaldības likviditātes riska pārvaldības mērķis ir īstenot budžeta izdevumu pārraudzību un nodrošināt ilgtermiņa finanšu vadību, uzturēt atbilstošu naudas un tās ekvivalentu daudzumu un nodrošināt atbilstošu finansējuma pietiekamību pašvaldības funkciju realizācijai, lai pašvaldības

institūcijas spētu pildīt savas saistības noteiktajos termiņos. Pašvaldība regulāri izvērtē finanšu aktīvu un pasīvu saskaņotību.

Pašvaldības budžeta izstrādāšanas un izlietošanas process ir atklāts. Pašvaldības izpilddirektors organizē pašvaldības institūciju budžeta izpildi, nodrošina līdzekļu racionālu izlietošanu, pamatojoties uz spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Likviditātes riska vadība tiek realizēta ilgstoši nodrošinot pašvaldības budžeta ieņēmumu un izdevumu plānošanu ar pārpalikumu, kas nodrošina pietiekošu uzkrāto naudas līdzekļu apmēru visu uzņemto īstermiņa saistību segšanai. Pašvaldībā izveidotā līgumu slēgšanas un saskaņošanas procedūra nodrošina nepieciešamos pasākumus, lai izslēgtu iespēju uzņemties saistības bez atbilstoša finansiālā seguma.

Kredītrisks ir risks, ka finanšu instrumenta darījumā iesaistītā viena darījuma puse radīs otram darījuma pusei finanšu zaudējumus, nespējot izpildīt pienākumu. Kredītriska novērtēšanā tiek ņemta vērā līdzšinējā saistību segšanas vēsture un cita pašvaldības institūcijai pieejamā informācija.

Kredītrisks saistībā ar uzskaitītajiem debitoru parādiem tiek pārvaldīts, izvērtējot visu pieejamo informāciju par darījumu partneri, izvērtējot klientu parādu atmaksas vēsturi. Lai mazinātu neatgūstamo parādu rašanās iespēju, nepārtraukti tiek uzraudzīti debitoru parādu atlikumi, nosūtot datu salīdzināšanas aktus un atgādinājumus par norēķinu veikšanu.

Kredītrisks saistībā ar naudas līdzekļiem bankās tiek pārvaldīts, regulāri izvērtējot banku kredītreitingus, ko nosaka starptautiskās kredītreitingu aģentūras, kā arī izvērtē banku finanšu darbības rādītājus.

Citi riski. Pašvaldības darbību var ietekmēt arī citi riski, kurus pašvaldības institūcijas nevar nedz pilnībā paredzēt, nedz kontrolēt. Piemēram, ja iestājas dažādi nepārvaramas varas apstākļi (piemēram, dabas stihijas, kara darbība, streiki, u.c.), vai citi pasaules mēroga notikumi kas ietekmē situāciju iekšzemē (piemēram, pandēmijas, enerģētiskas krīzes, u.c.).

Mārupes novada pašvaldības
domes priekšsēdētājs

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS
AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU

Aivars Osītis

Krieviņa, 67914676
Inga.krievina@marupe.lv
16.03.2026